

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR

NURETTİN EKİNCİ BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2021/46563

Karar Tarihi : 9/12/2025

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN

Üyeler : Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Selahaddin MENTEŞ

İrfan FİDAN

Muhterem İNCE

Raportör : Soner GÖÇER

Başvurucu : Nurettin EKİNCİ

Vekili : Av. Hüseyin YILDIRIM

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, denizde ceset bulunması olayıyla ilgili olarak yürütülen soruşturmanın etkisizliği nedeniyle yaşam hakkının usul boyutunun ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

2. 10/6/2019 günü saat 11.15 sıralarında kolluk kuvvetlerine yapılan bir ihbarda, İzmir'in Karşıyaka ilçesinde bulunan vapur iskelesi civarında balık tutan kişilerin denizde bir ceset gördüğü bildirilmiştir. Deniz polisinin bot yardımı ile denizden çıkardığı erkek cesedinin üzerinden kimlik veya kimliği ispata yarar bir belge çıkmamıştır.

3. Karşıyaka Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık) olaya dair resen soruşturma işlemlerine başlamıştır. Soruşturmanın ilerleyen aşamalarında cesedin başvurunun oğlu İ.E. ye ait olduğu anlaşılmıştır. İ.E. nin cesedini ilk fark edenlerden olan A.Y. kollukça alınan ifadesinde olay günü saat 09.00 sıralarında sahilde balık tutmaya başladığını, saat 11.00 sıralarında sahilde yürüyen bir çiftin uyarısı üzerine denizde bir ceset olduğunu fark ettiklerini ve polise haber verdiklerini, cesedi görmeden önce herhangi bir olaya şahit olmadığını beyan etmiştir. Yapılan ölü muayene işleminde haricî bir lezyona, ateşli silah veya kesici delici alet yarasına veya boyun bölgesinde *telem* izine (ası ipinin boyunda bıraktığı iz) rastlanmamıştır. Ölü muayenesinde kesin ölüm sebebinin tespit edilememesi üzerine otopsi yapılmasına karar verilmiştir. Otopsi neticesinde kişinin kanında ve göz içi sıvısında alkol tespit edilemediği gibi vücutta adli tıp sistematğinde kayıtlı maddelere de rastlanmamıştır. Ölümün suda boğulma sonucu meydana geldiği mütalaa edilmiştir. Yapılan parmak izi sorgulaması neticesinde cesedin başvurunun olay tarihinde 18 yaşında olan oğlu İ.E. olduğu tespit edilmiştir.

4. Cesedin bulunduğu gün akşam saatlerinde polis merkezine başvuran T.Ş., İ.E. ye ait olduğunu söylediği bir cüzdanı içindekilerle birlikte kolluk personeline teslim etmiştir. Akabinde kollukça ifadesine başvurulmuş T.Ş. üniversite öğrencisi olduğunu, Karşıyaka

Donanmacı Mahallesi'nde bir evde M.Ö.D., M.Ç.D., M.A.E. ve soyadını bilmediği M. ile ikamet ettiğini söylemiştir. T.Ş., İ.E.nin arkadaşı olduğunu, aynı üniversitede öğrenci olmaları dolayısıyla tanıştıklarını, İ.E.nin devamsızlık nedeniyle sınıfta kaldığı için yaz okuluna katılmayı düşündüğünü, esasen Mavişehir tarafında bir yurttan kalan ve Karşıyaka Osmanbey Parkı içinde bir kafede çalışan İ.E.nin ara sıra gelerek evlerinde kaldığını ifade etmiştir. 10/6/2019 günü gece 01.00 sıralarında kafede çalışmakta olan İ.E.yi telefonla aradığını, buluşmak üzere sözleştiklerini ve sahilde buluştuklarını, Osmanbey Parkı'nın karşısındaki çimlere oturdıklarını, İ.E.nin pet şişeye koyduğu rakıyı içtiğini, 01.30 sıralarında kalkarak diğer arkadaşları ile ortak kullandığı eve geldiklerini söylemiştir. T.Ş.ve eve geldiklerinde evde sadece M.A.E. vardır ve saat 03.30'a kadar oturduktan sonra herkes yatmıştır. Sabah 08.00 sıralarında uyandığında İ.E.nin evden ayrıldığını fark etmiş ancak işe gittiğini düşünerek yokluğunu önemsememiştir. Saat 13.00 sıralarında evden çıkmış ve İ.E.nin çalıştığı kafeye gitmiştir. Kafedekilerin de İ.E.ye ulaşamadığını söylemeleri üzerine telaşlandığını ifade eden T.Ş., İ.E.yi cep telefonundan aramış ancak telefonun kapalı olduğunu görmüştür. T.Ş.nin beyanına göre İstanbul'da ikamet eden ortak arkadaşları C.G. kendisini aramış ve İ.E.nin babasının kötü bir haber alarak İzmir'e geldiğini duyduğunu söylemiştir. Haberlerde denizde bir erkek cesedi bulunduğunu duymaları üzerine arkadaşları E.B. ile bilgi almak için polis merkezine gelmiş ve İ.E.nin evde bıraktığı cüzdanını içindekilerle birlikte kolluk personeline teslim etmiştir. T.Ş.ve göre İ.E. biseksüel olup E.K. isminde bir sevgilisi vardır, olaydan birkaç gün öncesi itibarıyla geylerin ve biseksüellerin iletişim kurduğu bir internet sitesinde vakit geçiren İ.E. son günlerde neredeyse her gün bir pet şişe rakı içmektedir ancak yine T.Ş.ve göre intihar edecek birisi olmayan İ.E. olay gecesi de oldukça neşelidir.

5. T.Ş.nin ifadelerinde adı geçen ve aynı evde ikamet ettiklerini söylediği M.A.E.nin de aynı gün kollukta beyanları alınmıştır. Üniversite öğrencisi olduğunu söyleyen M.A.E. ifadesinde T.Ş.nin beyanlarını esas olarak teyit etmiştir. İ.E.nin biseksüel olup E.K. isminde bir sevgilisi olduğunu söyleyen M.A.E.ve göre olay gecesi 01.30 sıralarında evde yalnız iken T.Ş., İ.E.ve G.T. eve gelmiştir. On on beş dakika sohbet ettikten sonra yatan M.A.E. sabah uyandığında İ.E.yi görmemiş ancak İ.E.nin cüzdanının kıyafet dolabının rafında olduğunu fark etmiştir. Saat 15.00 sıralarında işe giden M.A.E. akşam saatlerinde C.G.nin mesajı ve sosyal medyada çıkan haberler sonucu İ.E.nin intihar etmiş olabileceğini düşünerek arkadaşları T.Ş., E.B. ve M.A.G. ile birlikte polis merkezine gelmiştir. M.A.E.ve göre intihar edecek biri olmayan İ.E. olay gecesi de oldukça neşelidir.

6. T.Ş.nin ve M.A.E.nin ifadelerinde İ.E.nin sevgilisi olarak adı geçen E.K.Ö. de aynı gece kendiliğinden polis merkezine başvurmuştur. Kollukça alınan beyanında biseksüel olduğunu ifade eden E.K.Ö., İ.E.nin sevgilisi olduğunu kabul etmiştir. Olay tarihinde 16 yaşında olan ve lise öğrencisi olup annesi ile İzmir'de ikamet ettiğini ifade eden E.K.Ö., İ.E. ile internette tanışıp önce arkadaş, sonra sevgili olduklarını ancak cinsel ilişki yaşamadıklarını söylemiştir. E.K.Ö. 8/6/2019 günü İ.E. ile telefonda tartıştıklarını ve ayrıldıklarını, daha sonra kendisini görmediğini ancak olay günü olan 10/6/2019 tarihinde İ.E.nin kullandığı "spaces_god" kullanıcı isimli Instagram hesabından deniz kenarında çekilmiş ve yalnızca ayakları görünen bir fotoğrafı "Umarım soğuk değildir." notu ile paylaştığını ancak İ.E.nin intihar edeceğini düşünmediği için kimseye haber vermediğini ifade etmiştir. Ölüm olayını sosyal medyadan öğrendiğini belirten E.K.Ö. yüzme bilmeyen İ.E.nin intihar ettiğini düşündüğünü söylemiştir. Kolluk, E.K.Ö.nün ekran görüntüsünü aldığı ve İ.E.nin yaptığını söylediği sosyal medya paylaşımının fotoğrafını çekerek soruşturma dosyasına eklemiştir.

7. Başvurucu; kollukta alınan beyanında ailesinin İstanbul'da ikamet ettiğini, oğlu İ.E.nin ise üniversite öğrencisi olması sebebiyle İzmir'de yaşadığını, yaz okulu için olay zamanında İzmir'de olan İ.E.nin bir kafede çalıştığını, kolluğun araması neticesinde olaydan haberdar olduklarını, İ.E.nin en son 7/6/2019 günü annesi ile telefonda görüştüğünü, herhangi bir sorunu olmayan İ.E.nin intihar etmesini gerektirecek bir sebep olmadığını ifade etmiştir.

8. Olay yerinde yapılan incelemede Karşıyaka Anıtı'nda bulunan güvenlik kamera sisteminin olay yerini görebileceği değerlendirilerek Karşıyaka Belediyesinden kameraların 10/6/2019 günü 07.00 ile 11.30 saatleri arasında kapsayan görüntüleri celbedilmiştir. İki kolluk personelince tanzim edilen 23/6/2019 tarihli tutanakta celbedilen görüntülerin amatörece izlendiği ancak olaya ilişkin şüpheli bir duruma rastlanmadığı kaydedilmiştir.

9. Başsavcılık 6/9/2019 tarihinde ölüm olayında herhangi bir kimsenin kastı ve kusuru bulunmadığı gerekçesiyle kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar vermiştir. Başvurucu, karara itiraz etmiştir. Yaptığı inceleme neticesinde Karşıyaka 2. Sulh Ceza Hâkimliği (Hâkimlik) 6/10/2019 tarihinde, otopsi raporu içeriği ile bilgisine başvuran şahısların ifadeleri arasında çelişkiler olduğu gerekçesiyle soruşturmanın genişletilmesine karar vermiştir. Hâkimlik, aşağıdaki delillerin toplanmasını istemiştir:

- Bilgi sahibi sıfatıyla ifadelerine başvuran kişilerin beyanlarında isimleri geçen kişiler ile İ.E.nin çalıştığı işyerinin sahibinin, ayrıca İ.E.nin son gece kaldığı evde ikamet eden kişilerin olay hakkında detaylı beyanlarının alınması

- İ.E.nin kullandığı ama babası adına kayıtlı olan 0...4296 numaralı telefonun HTS kayıtlarının celbedilerek telefonun en son nereden sinyal verdiğinin, ayrıca İ.E.nin kimlerle irtibata geçtiğinin tespit edilmesi, T.Ş.nin cep telefonuna ilişkin HTS kayıtlarının celbedilmesi

- Beyan sahiplerinin ifadelerinde geçen ve olay gecesi İ.E.nin kaldığı iddia edilen, Karşıyaka Donanmacı Mahallesi'nde bulunan evin yer aldığı sokağı ve binayı gören güvenlik kamerası ile güzergâh üzerindeki diğer kamera kayıtlarının araştırılarak olaya ilişkin veri olup olmadığının tespit edilmesi

- Bahsi geçen evde olay yeri ekipleri tarafından gerekli inceleme yapılarak varsa delillerin muhafaza altına alınması

10. Soruşturmanın genişletilmesi sonrasında tekrar beyanları alınan T.Ş., M.A.E. ve E.K.Ö. daha öncekilere benzer yönde beyanda bulunmuştur.

11. M.A.E.nin olay gecesi İ.E. ve T.Ş. ile birlikte eve geldiğini söylediği G.O. (evlenmeden önce G.T.) alınan beyanında İ.E. ile ölmeden bir gün önce Karşıyaka sahilinde görüştüğünü, İ.E.nin sevgilisi olan E.K. ile ayrıldıkları için moralinin bozuk olduğunu ve sürekli alkol aldığını, artık değişmek istediğini, kadınlardan hoşlanmak istediğini söylediğini, saat 22.30 gibi ayrıldıklarını ve evine gittiğini ifade etmiştir. G.O., İ.E.nin ölümünden sonraki gün arkadaşı Ö.nün araması ile haberdar olduğunu söylemiştir. G.O.ye göre İ.E.nin intiharına sebep olabilecek ekonomik veya ailevi bir problemi yoktur, sadece son zamanlarda sevgilisi E.K. ile olan ayrılığından dolayı morali bozuktur.

12. T.Ş. ve M.A.E.nin İ.E.nin intihar etmiş olabileceğini kendilerine haber verdiğini söyledikleri C.N. alınan beyanında olayın yaşandığı dönemde İ.E. ile aynı sokak üzerinde

bulunan kafelerde çalıştıklarını, tam tarihini hatırlamadığı bir gün İ.E. ile sohbet ederken İ.E.nin sevgilisi olarak bildiği E.K.nın geldiğini, bir süre sohbet ettiklerini, bu görüşmeden birkaç gün sonra E.K.nın aradığını, İ.E.ye ulaşamadığını söyleyip İ.E.nin Instagram hesabından paylaştığı fotoğrafın ekran görüntüsünü gönderdiğini, bunun üzerine İ.E.yi aradığını ancak ulaşamadığını, daha sonra ortak arkadaşları olan M.A.E.den İ.E.nin öldüğünü öğrendiğini söylemiştir.

13. T.Ş. ve M.A.E.nin sosyal medyada çıkan haberler sonucu İ.E.nin intihar etmiş olabileceğini düşünceleri üzerine birlikte polis merkezine gittiklerini beyan ettikleri E.B. ve M.A.G. 10/6/2019 günü T.Ş. ile buluştuklarını, İ.E.yi aradıklarını ancak ulaşamadıklarını, akabinde sosyal medyada çıkan haberler sonucu İ.E.nin intihar etmiş olabileceğini düşünerek polis merkezine gittiklerini belirtmiştir.

14. T.Ş. ve M.A.E.nin ev arkadaşlığı yaptıklarını beyan ettikleri M.B., M.Ç.D. ve M.Ö.D. olay sırasında memleketlerinde ailelerinin yanlarında olduklarını, konu hakkında bilgilerinin olmadığını açıklamıştır. İ.E.nin çalıştığı kafenin sahibi olan S.Ü. olay hakkında bilgisi olmadığını, ölüm olayını sonraki gün İ.E.nin arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir. İ.E.nin cesedini denizde ilk fark edenlerden olan A.Y. soruşturmanın genişletilmesi kararı sonrası tekrar alınan ifadesinde olay günü saat 07.00 sıralarında sahilde balık tutmaya başladığını, saat 09.00 civarında sahilde yürüyen yaşlı bir çiftin uyarısı üzerine denizde bir ceset olduğunu fark ettiklerini, İ.E.yi denizden çıkarılırken ilk kez gördüğünü, denize girerken görmediğini beyan etmiştir.

15. Soruşturmanın genişletilmesi kararı doğrultusunda olay gecesi İ.E.nin kaldığı iddia edilen ve Karşıyaka Donanmacı Mahallesi'nde bulunan evin yer aldığı sokağı ve binayı gören güvenlik kamerası ile güzergâh üzerindeki diğer kamera kayıtları araştırılmıştır. Kolluk personeline düzenlenen 27/7/2020 tarihli tutanağa göre bitişikteki binada ve sokak üzerindeki bir okulda güvenlik kamerası bulunduğu ancak kameraların ilkinde beş, ikincisinde on beş gün kayıt saklanabildiği tespit edilmiştir.

16. Soruşturmanın genişletilmesi kararı doğrultusunda İ.E. ve T.Ş.nin kullandığı telefon hatlarının HTS kayıtları celbedilmiştir. HTS kayıtlarına göre İ.E.nin GSM hattı en son saat 08.38'de Karşıyaka Vapur İskelesi'nden sinyal vermiştir.

17. Her ne kadar soruşturmanın genişletilmesi kararında olay gecesi İ.E.nin kaldığı iddia edilen Karşıyaka Donanmacı Mahallesi'nde bulunan evde olay yeri ekipleri tarafından inceleme yapılarak varsa delillerin muhafaza altına alınması istenmiş ise de Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden yapılan incelemede bu yönde bir işlem yapıldığına veya yapılmıyorsa neden yapılmadığına dair bir bilgiye ulaşılamamıştır.

18. Başsavcılık dosyayı 13/4/2021 tarihinde, soruşturmanın genişletilmesi kararı uyarınca belirtilen eksikliklerin giderildiğinden bahisle karar verilmek üzere Hâkimliğe göndermiştir. Hâkimlik 14/4/2021 tarihinde, başvuruçunun kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karara yaptığı itirazın reddine karar vermiş; kararda, dosya kapsamına göre verilen kovuşturmayla yer olmadığına dair kararda kanuna ve oluşa aykırılık ve usulsüzlük tespit edilemediğini ifade etmiştir.

19. Başvuruçunun, Hâkimlik kararını 20/4/2021 tarihinde öğrendikten sonra 11/5/2021 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur. Başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

20. Başvurucu, yapılan soruşturmanın etkisizliği nedeniyle yaşam hakkının usul boyutunun ihlal edildiğini iddia etmiştir. Başvurucuya göre ölüm olayı sonrası bilgi sahibi sıfatı ile beyanlarına başvurulanan kimselerin beyanları arasında bariz çelişkiler olmasına rağmen bunun üzerinde durulmamış, başkaca tanıkların bilgisine başvurulmamış, cesedin bulunduğu yer ile İ.E.nin işyeri ve son gece kaldığı belirlenen ev civarındaki güvenlik kameralarının kaydı olup olmadığı araştırılmamış, evde delil araştırılmasına da girilmemiştir. Soruşturmanın genişletilmesi kararı sonrası beyanlarına başvurulanan kimselerin ifadeleri üstünkörü alınmış, dahası geç kalındığı için güvenlik kamerası kayıtları silinmiştir. HTS kayıtlarının celbi ile baz istasyonu bilgisinden hareketle kimin/kimlerin hangi saatte İ.E.nin yanında olduğuna dair inceleme yapılmaması da bir başka eksiklikler. Adalet Bakanlığı görüşünde, etkin soruşturma yükümlülüğünün bir sonuç yükümlülüğü değil uygun araçların kullanılması yükümlülüğü olduğu, soruşturma sürecinde delillerin toplandığı ve objektif bir değerlendirmeye dayalı bir kanaate varıldığı, başvurucunun soruşturmaya etkin katılımının sağlandığı bildirilmiştir.

21. Başvuru, yaşam hakkının usul boyutu kapsamında incelenmiştir.

22. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

23. Yaşam hakkı kapsamındaki pozitif yükümlülükleri kapsamında devlet, yaşam hakkını korumak için oluşturulan yasal ve idari çerçevenin gereği gibi uygulanmasını ve bu hakka yönelik ihlallerin durdurulup cezalandırılmasını sağlayacak etkili bir yargısal sistem kurmakla da yükümlüdür. Bu usul yükümlülüğü şüpheli her ölüm olayının sorumlularının belirlenmesini ve gerekiyorsa cezalandırılmasını sağlayabilecek etkili bir soruşturma yürütülmesini gerektirir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri* [2. B.], B. No: 2012/752, 17/9/2013, §§ 52, 54; *Fatma Akın ve Mehmet Eren* [GK], B. No: 2017/26636, 10/11/2021, § 97).

24. Ölüme kasten neden olunması veya ölümün saldırı sonucu meydana gelmesi hâlinde etkili yargısal sistem kurma yükümlülüğü ölüm olayı hakkında ceza soruşturması yürütülmesini gerektirir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 55). Bu tür soruşturmanın Anayasa'nın 17. maddesinin gerektirdiği şekilde etkili olduğunun kabul edilebilmesi için soruşturma makamları resen harekete geçerek ölüm olayını aydınlatabilecek ve sorumluların belirlenmesini sağlayabilecek bütün delilleri tespit etmeli, soruşturmanın makul bir özen ve süratle yürütmeli, soruşturma veya sonuçları gerektiği ölçüde kamu denetimine açık olmalı ve ölen kişinin yakınlarının meşru menfaatlerini korumak için soruşturma sürecine gerekli olduğu ölçüde katılabilmelidir (*Serpil Kerimoğlu*, §§ 57, 58; *Salih Akkuş* [1. B.], B. No: 2012/1017, 18/9/2013, § 30; *Fatma Akın ve Mehmet Eren*, § 99). Bununla birlikte etkili soruşturma yürütme yükümlülüğü bir sonuç yükümlülüğü değil uygun araçların kullanılması yükümlülüğüdür. Anayasa'nın 17. maddesi başvuruluculara üçüncü kişileri bir suç nedeniyle yargılatma ya da cezalandırma hakkı vermediği gibi devlete tüm yargılamaları mahkûmiyetle sonuçlandırma ödevi de yüklemek (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 56; *Fatma Akın ve Mehmet Eren*, § 98).

25. Somut olayda Başsavcılığın ölüm olayı hakkında kendiliğinden ve ivedilikle bir soruşturma başlattığı, bu soruşturmada başvurucunun delil toplanmasına ilişkin taleplerini dile getirebildiği, kovuşturmasızlık kararına itiraz edebildiği, soruşturmaya katılım

konusunda herhangi bir engelle karşılaşmadığı, soruşturmanın makul denilebilecek bir sürede nihayete erdiği görülmüştür. Bu durumda üzerinde durulması gereken asıl mesele, ölüm olayını aydınlatılabilecek, varsa sorumluların belirlenmesini sağlayabilecek delillerin makul bir özenle tespit edilerek toplanıp toplanmadığıdır.

26. İ.E.nin cansız bedeni denizde bulunmuş olup ölü muayene ve otopsi işlemleri neticesinde İ.E.nin vücudunda haricî bir lezyona, ateşli silah veya kesici delici alet yarasına veya boyun bölgesinde telem izine rastlanmamış; ölümün suda boğulma sonucu meydana geldiği anlaşılmıştır. İ.E.nin kanında, idrarında ve göz içi sıvısında alkol tespit edilememiştir.

27. İ.E.nin cesedinin bulunduğu bölgede yer alan Karşıyaka Anıtı'ndaki güvenlik kamerasının olay yerini görebileceği değerlendirilerek 10/6/2019 günü 07.00 ile 11.30 saatleri arasını kapsayan görüntüler celbedilmiş ancak görüntüler kolluk personeline -tutanaktaki tabirle- *amatörce* izlenmiş, olaya ilişkin şüpheli bir duruma rastlanmadığı kaydedilmiştir. Ceset saat 11.00 sıralarında fark edilmiş ise de bir önceki gece yarısından itibaren görüntülerin celbi düşünülmeyişi gibi görüntülerin bilirkişi marifetiyle incelenmesi yoluna da gidilmemiştir. Hâlbuki celbedilen HTS kayıtlarına göre İ.E.nin GSM hattı en son saat 08.38'de Karşıyaka Vapur İskelesi'nde sinyal vermiştir. Yine soruşturmanın genişletilmesi kararı doğrultusunda İ.E.nin kullandığı GSM hattına dair HTS kayıtları celbedilmiş ancak kayıtlar üzerinde bilirkişi marifetiyle ya da soruşturma makamlarınca doğrudan bir inceleme, değerlendirme yapılmamıştır.

28. İ.E.yi en son görenler olduğu değerlendirilen T.Ş., M.A.E. ve G.O.nun (evlilik öncesi G.T.) beyanları arasındaki çelişkiler giderilmemiştir. G.O., İ.E. ile ölmeden bir gün önce Karşıyaka sahilinde görüşüğünü, saat 22.30 gibi ayrıldıklarını, eve gittiğini ifade etmiş iken M.A.E. olay gecesi 01.30 sıralarında evde yalnız olduğu sırada T.Ş.nin İ.E.ve G.O. ile eve geldiğini söylemiştir. Buna mukabil T.Ş. saat 01.00 sıralarında İ.E.yle sahilde buluştuklarını ve çimlerde oturduklarını, saat 01.30 sıralarında birlikte eve geldiklerini, evde sadece M.A.E.nin olduğunu iddia etmiştir.

29. Olay gecesi İ.E.nin kaldığı iddia edilen Karşıyaka Donanmacı Mahallesi'nde bulunan evin yer aldığı sokağı ve binayı gören güvenlik kamerası ile güzergâh üzerindeki diğer kameraların araştırılması düşünülmemiştir; soruşturmanın genişletilmesi kararı sonrası yapılan kolluk araştırmasında ise bitişikteki binada ve sokak üzerindeki bir okulda güvenlik kamerası bulunduğu tespit edilmiş ancak kameraların ilkinde beş, ikincisinde on beş gün kayıt saklanabildiği oysa olayın üzerinden bir yıldan fazla süre geçtiği anlaşılmıştır.

30. Soruşturmanın genişletilmesine dair kararda açıkça belirtilmesine rağmen olay gecesi İ.E.nin kaldığı iddia edilen evde olay yeri ekipleri tarafından herhangi bir inceleme yapılmamıştır.

31. İ.E.nin sevgilisi olduğunu ikrar eden E.K.Ö. olay günü olan 10/6/2019'da İ.E.nin kullandığı *spaces_god* kullanıcı isimli Instagram hesabından deniz kenarında çekilmiş ve yalnızca ayaklarının görüldüğü bir fotoğrafı "*Umarım soğuk değildir.*" notu ile paylaştığını ileri sürmüş ve paylaşımın ekran görüntüsünü kolluk personeline teslim etmiştir. Beyanı alınanlardan sadece C.N. beyanında E.K.nin kendisini aradığını ve İ.E.ye ulaşamadığını söyleyerek İ.E.nin Instagram hesabından paylaştığı fotoğrafın ekran görüntüsünü gönderdiğini ifade etmiştir. İ.E.nin "*spaces_god*" kullanıcı isimli Instagram hesabının kullanıcısı olup olmadığı ve bahsi geçen paylaşımın tam olarak saat kaçta yapıldığı araştırılmamış, diğer tanıklardan da sorulmamıştır.

32. Şüpheli ölüm vakalarında olay hakkında herhangi bir şey görmesi ya da duyması olası kişilerin hiç sorgulanmaması ya da çok geç sorgulanması, yürütülen soruşturmanın ölüm olayının nedenini veya sorumlu kişilerin ortaya çıkarılması imkânını zayıflatan önemli bir eksiklik olarak ortaya çıkmaktadır (*Yavuz Durmuş ve diğerleri* [1. B.], B. No: 2013/6574, 16/12/2015, § 61). Olayın gerçekleştiği zamanda ve yerde ilk anda yürütülecek işlemler çok büyük önem arz etmektedir. Geçen zamanla birlikte kaçınılmaz şekilde delillerin kaybolması, tanıkların yer değiştirmesi ve yaşananları hatırlamalarının güçleşmesi gibi nedenlerle delil toplama ve olayın gerçekleşme şeklini belirlemenin giderek zorlaşacağı açıktır (*Yavuz Durmuş ve diğerleri*, § 62).

33. Şüpheli ölüm vakalarında bütün şüphelerin bertaraf edilmesi ve ölümün ne şekilde meydana geldiğinin kesin suretle tespit edilmesi her zaman mümkün olmayabilir. Ancak şüpheleri gidermek ve ihtimalleri bertaraf etmek noktasında gösterilebilecek azami çabanın devletin ölüm olaylarına ilişkin usule ilişkin yükümlülüğü kapsamında olduğunu söylemek makul bir yorum olacaktır. Somut olay benzeri vakalarda -özellikle intihar ihtimalini destekleyen kimi deliller ve emareler bulunmasına rağmen- olayı çevreleyen koşulların daha net olarak anlaşılmasını ve diğer ihtimallerin elenmesini sağlayabilecek, ulaşılabilir durumdaki delilleri makul bir özenle toplamak etkili soruşturma yükümlülüğünün gereğidir. Ölüm olayının ne suretle meydana geldiğini ortaya çıkarmaya matuf, ulaşılabilir tüm delillerin özenle ve süratle toplanması gerekir. Somut olayda otopsi raporuna göre İ.E.nin boğularak ölmesi ve kendisinin Instagram hesabından "*Umarım soğuk değildir.*" notu ile paylaştığı iddia olunan, deniz kenarında çekilmiş ve yalnızca ayakların görüldüğü fotoğraf intihar ihtimalini kuvvetlendirmekle birlikte İ.E.nin ölümünde başkasının/başkalarının kastı veya kusuru olabileceği yönündeki ihtimalleri tek başına elemeye yetmemektedir. Bahsi geçen paylaşımı gerçekten İ.E.nin yaptığı teyit edilmediği gibi intihar dışındaki ihtimalleri doğrudan eleyebilecek mahiyetteki delillerin (kamera kaydı gibi) bir kısmı toplanmasına rağmen layıkıyla incelenmemiş, diğer bir kısmına ise gecikildiği için ulaşılamamıştır. Bahsi geçen, ulaşılabilir durumdaki bu delillerin tamamının toplanmasına rağmen ölüm olayının nasıl meydana geldiğinin kesin olarak ortaya çıkarılamaması yine de mümkündür. Böylesi bir durumda soruşturma makamlarının toplanan delillerin suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmaması nedeniyle kovuşturma yapılmasına yer olmadığı sonucuna ulaşması mümkündür. Ancak bu ihtimalde artık devletin ölüm olaylarına ilişkin usule ilişkin yükümlülüğünü yerine getirdiğinin kabulü gerekir.

34. Sonuç olarak yukarıdaki paragraflarda (bkz. §§ 26-31) izah edilen eksiklikler ve gecikmeler dikkate alındığında somut olayda ölüm olayının nedenini aydınlatmak için gerekli adımların gecikmeksizin atıldığının söylenemeyeceği, sorumluların tespitine yarayabilecek tüm delillerin toplanması veya incelenmesi konusunda gerekli özenin gösterilmediği, soruşturma sürecinin Anayasa'nın 17. maddesinin gerektirdiği şekilde özenli bir inceleme içermediği sonucuna ulaşılmıştır.

35. Açıklanan gerekçelerle yaşam hakkının usul boyutunun ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

36. Başvurucu; ihlalin tespiti, yeniden soruşturma yapılması ve 50.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

37. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği soruşturma makamının yapması gereken iş, yeniden soruşturma işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek soruşturma sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)* [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

38. Öte yandan hak ihlali kararından Anayasa Mahkemesinin soruşturmanın sonucuyla ilgili olarak bir tutum sergilediği sonucu çıkarılmamalıdır. Anayasa Mahkemesince verilen hak ihlali kararı, varılan sonuçtan bağımsız olup soruşturmanın şüpheli kişi veya kişiler hakkında kamu davası açılması gerektiği anlamına gelmemektedir. Kural olarak soruşturmanın her aşamasında olduğu gibi ihlalin sonuçlarını gidermek üzere yeniden yapılacak soruşturma sonunda da delillerin soruşturmaya ilişkin kurma ve bunları değerlendirip sonuç çıkarma yetkisi ilgili soruşturma makamına aittir.

39. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma yapılmasının yeterli giderim sağlamayacağı anlaşıldığından ayrıca başvurucuya manevi zararları karşılığında taleple bağlı kalınarak net 50.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Yaşam hakkının usul boyutunun ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının usul boyutunun İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin yaşam hakkının usul boyutunun ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma yapılmak üzere Karşıyaka Cumhuriyet Başsavcılığına (Sor. No: 2019/10436) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucuya net 50.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE,

E. 487,60 TL harç ve 40.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 40.487,60 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 9/12/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.